

POSTANOWIENIE

Dnia 14 kwietnia 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Anna Kozłowska (przewodniczący)

SSN Zbigniew Kwaśniewski (sprawozdawca)

SSN Władysław Pawlak

w sprawie z powództwa I. P.
przeciwko Spółdzielni Mieszkaniowej [...] "K." w P.
o zobowiązanie do złożenia oświadczenia woli,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym
w Izbie Cywilnej w dniu 14 kwietnia 2016 r.,
zażalenia strony pozwanej
na postanowienie Sądu Apelacyjnego w [...]
z dnia 20 października 2015 r., sygn. akt I ACa [...] (WSC [...]),

oddala zażalenie.

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 20 października 2015 r. Sąd drugiej instancji odrzucił skargę kasacyjną pozwanej Spółdzielni.

Orzeczenie uzasadnił tym, że pełnomocnik pozwanej, wezwany pod adresem wskazanym w skardze kasacyjnej, nie usunął w wyznaczonym terminie jej braków fiskalnych, co skutkowało odrzuceniem skargi na mocy art. 398⁶ § 2 k.p.c.

Pozwana zaskarżyła to postanowienie zażaleniem, wnosząc o jego uchylenie w całości i przekazanie sprawy Sądowi Apelacyjnemu do ponownego rozpoznania. Na wypadek wydania postanowienia odmawiającego uwzględnienia

wniosku pozwanej o zwolnienie jej w całości od kosztów sądowych w postępowaniu kasacyjnym, żaląca wniosła także o skontrolowanie przez Sąd Najwyższy na podstawie art. 380 k.p.c. prawidłowości tego rozstrzygnięcia. Skarżąca zarzuciła brak wskazania w uzasadnieniu zaskarżonego postanowienia, z naruszeniem art. 328 § 2 k.p.c., faktów będących podstawą oceny Sądu, że pozwana nie usunęła w wyznaczonym terminie braków fiskalnych skargi kasacyjnej. Pozwana twierdzi, że nie zostało jej doręczone postanowienie Sądu rozstrzygające jej wniosek o zwolnienie w całości od opłaty od skargi kasacyjnej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Uzasadnienie zaskarżonego postanowienia nie zawiera wprost wskazania faktów będących podstawą oceny Sądu, że pełnomocnik pozwanej został wezwany, pod adresem wskazanym w skardze kasacyjnej, do usunięcia braków fiskalnych skargi kasacyjnej. W tym zakresie trafność zarzutu uchybienia wymogom wynikającym z art. 328 § 2 k.p.c. nie ma jednak wpływu na trafność oceny Sądu w przedmiocie skuteczności wezwania pełnomocnika pozwanej do usunięcia braku fiskalnego skargi kasacyjnej, ponieważ ocena ta daje się zweryfikować w zgromadzonym materiale dowodowym.

Z akt sprawy jednoznacznie wynika, że postanowieniem z dnia 17 września 2015 r. Sąd Apelacyjny uwzględnił w części wniosek strony pozwanej, zwalniając ją w połowie od kosztów sądowych w postępowaniu kasacyjnym (k. 563). Postanowienie to, wraz z wezwaniem pełnomocnika strony pozwanej do uiszczenia opłaty od skargi kasacyjnej w kwocie 7500 zł w terminie 7 dni pod rygorem odrzucenia skargi kasacyjnej skierowane zostało pod adres pełnomocnika wskazany w skardze kasacyjnej (k. 565), a Sąd wysłał je pocztą w dniu 18 września 2015 r. pod adres pełnomocnika pozwanej.

Pomimo dwukrotnego awizowania, wysłanej przez Sąd przesyłki, w dniach 22 września 2015 r. i w dniu 30 września 2015 r. przesyłka nie została podjęta przez adresata. W dniu 8 października 2015 r. operator pocztowy zwrócił przesyłkę Sądowi, a przewodniczący zarządzeniem z dnia 15.X.2015 r. uznał ją za doręczoną z dniem 7.X.2015 r. (k. 567).

W tym stanie rzeczy doszło na podstawie art. 139 § 1 k.p.c. do zastępczego doręczenia pełnomocnikowi pozwanej wezwania Sądu do uiszczenia opłaty od skargi kasacyjnej, zawierającego podanie wysokości opłaty, terminu jej uiszczenia oraz określenia rygoru uchybienia wezwaniu. Bezsprzeczne jest, że strona pozwana opłaty tej nie uiściła w terminie zakreślonym w wezwaniu.

Zwolnienie pozwanej od kosztów sądowych w postępowaniu kasacyjnym w 1/2 części postanowieniem Sądu Apelacyjnego z dnia 17.09.2015 r. (k. 563) oznacza, że w pozostałej części wniosek pozwanej został oddalony (v. uchwała SN z dnia 30 listopada 2011 r., III CZP 69/11, OSNC 2012/4/48).

Pozwana zawnioskowała w zażaleniu o kontrolę tego rozstrzygnięcia przez Sąd Najwyższy na podstawie art. 380 k.p.c. Sąd Najwyższy na podstawie tego przepisu dokonuje kontroli takich postanowień niekończących postępowania w sprawie, natomiast nie orzeka w tym zakresie merytorycznie (postanowienie SN z dnia 28 stycznia 2005 r. II CZ 88/14, niepubl.; postanowienie SN z dnia 29 kwietnia 2015 r. IV CZ 3/15, niepubl.). W zażaleniu strony pozwanej nie wskazano jednak wprost na argumenty mające podważać odmowę Sądu Apelacyjnego zwolnienia strony pozwanej w części (w połowie) od opłaty od skargi kasacyjnej. Takimi argumentami nie jest odwołanie się żalącej do pism procesowych oznaczonych datami wskazanymi w pkt 6 lit. b na s. 7 zażalenia, ani odmienna od Sądu Apelacyjnego ocena żalącej (s. 7 zażalenia, pkt 6 lit. a).

Sąd Najwyższy ocenił jednak samodzielnie wyciągi z kont bankowych pozwanej (k. 529-549), załączone do jej pisma procesowego z dnia 11 września 2015 r., doręzonego Sądowi Apelacyjnemu w dniu 14 września 2015 r. (k. 527) i uznał na ich podstawie, że sytuacja majątkowa pozwanej w chwili złożenia wniosku uzasadniała zwolnienie pozwanej w 1/2 części od kosztów sądowych w postępowaniu kasacyjnym. Wynikająca z tych wyciągów bankowych sytuacja majątkowa pozwanej nie dowodziła wykazania, aby pozwana nie miała wówczas dostatecznych środków na uiszczenie kwoty 7500 zł tytułem 1/2 opłaty od skargi kasacyjnej (art. 103 u.k.s.c.).

W tym stanie rzeczy Sąd Najwyższy oddalił zażalenie działając na podstawie art. 398¹⁴ k.p.c. w zw. z art. 394¹ § 3 k.p.c.

db, jw.